

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 2012/2023
30.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца ARHI.PRO Предузеће за архитектуру, електронику, инжењеринг промет ДОО Београд, чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат у ..., против туженог Предузеће за грађевинарство, производњу трговину GRADINA ДОО Београд, чији је пуномоћник Радослав Г Радусиновић, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 42.173.804,75 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 2992/23 од 07.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2025. године, донео је

ПРЕСУД У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда ЗПж 2992/23 од 07.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 6749/19 од 09.02.2023. године, у ставу I изреке, укинута је решење о извршењу Привредног суда у Београду 4. Иив 5410/2019 од 02.09.2019. године у обавезујућем делу у целини; у ставу II изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу плати износ од 42.173.804,75 динара са припадајућом законском затезном каматом и то: на износ од 31.984.567,75 динара почев од 29.08.2019. године па до исплате и на износ од 10.189.237,75 динара почев од 01.10.2019. године па до исплате; у ставу III изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу да се обавезе тужени да исплати законску затезну камату на износ од 10.189.237,75 динара почев од 29.08.2019. године па до 30.09.2019. године, као неоснован; у ставу IV изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.081.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда ЗПж 2992/23 од 07.06.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда у ставовима II и IV изреке. Делимично је одбачена жалба туженог, изјављена против првостепене пресуде у ставу III изреке.

-2-

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др.закон), и одлучио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Без утицаја су ревизијски наводи којима се указује на битне повреде одредаба парничног поступка које се тичу одлучивања о доказним предлозима туженог и оцене изведених доказа, јер се тичу поступања првостепеног суда, што нису дозвољени ревизијски разлози по одредби члана 407. став 1. Закона о парничном поступку, а посебно јер се тиме суштински оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, које се у овом поступку по ревизији не може побијати, према одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Не стоје разлози ревизије којима ревидент указује на повреде одредаба парничног поступка од стране другостепеног суда, према којима другостепени суд није ценио наводе жалбе туженог, јер управо другостепени суд јесте оценио жалбени навод жалбе који се односи на неприхватање доказних предлога туженог, за које је другостепени суд оценио да су без утицаја, јер је 9. привремена ситуација тужиоца оверена без икаквих примедби, а да тужени није доставио обавештење тужиоцу о примедбама на квалитет или количине изведених радова или употребљеног материјала. Исто се односи и на оцену разлога жалбе који се тиче извођења доказа вештачењем и оцене тог доказа, те по мишљењу туженог недостатака тако изведеног доказа. Другостепени суд је овлашћен одредбом члана 396. став 2. Закона о парничном поступку да ако пресудом одбија жалбу, у образложењу пресуде не образлаже детаљно пресуду у случају да прихвата чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права, као што то чини другостепени суд у правноснажној пресуди која се побија ревизијом.

Не стоји разлог ревизије о учињеној повреди одредаба парничног поступка од стране другостепеног суда на начин да је без отварања расправе утврдио нове чињенице. Првостепени суд јесте утврдио да је инвеститор исплатио извођачу, овде туженом у целости радове према 26. привременој ситуацији, уплатом 162.890.160,02 динара на рачун, 31.137.445,91 динара асигнацијом, оба износа 25.07.2019. године и дана 27.09.2019. године износа уплатом од 47.013.880,00 динара на рачун туженог. Првостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака утврдио начин плаћања којима је инвеститор измиривао своје обавезе према туженом као главном извођачу, а међу којима се јављају асигнација и уплата директно на рачун туженог, па стога ови ревизијски наводи нису основани.

Исто се односи и на утврђење да је 9. привремена ситуација коју је испоставио тужилац потписана и потврђена од стране туженог и надзора, јер то јесте утврдио првостепени суд (конкретно од стране одговорног извођача радова, стручног надзора, извођача и инвеститора), а да ли је надзор именован од стране инвеститора, како то јесте утврдио првостепени суд, у конкретном чињеничном склопу ни није од значаја за правилност одлуке. Стога, нема ни битне повреде одредаба парничног поступка у смислу одредбе члана 374. став 1. Закона о парничном поступку. Супротно тврдњи туженог, у списима предмета приложена је 9. привремена ситуација која је потписана од стране одговорног извођача, тужиоца као извођача, стручног надзора и инвеститора (овде туженог). Таква привремена ситуација уврштена ја као доказ од стране првостепеног суда и на основу тог доказа су утврђиване чињенице од значаја за пресуђење.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су били у пословном односу по основу Уговора о извођењу радова број 814 од 17.08.2018. године, којим се тужилац као подизвођач, обавезао према туженом као главном извођачу, да изведе одређене грађевинске радове на изградњи тржног центра Ада Мол у Београду. Инвеститор је било друштво Commercial developments ДОО, које је претходно са туженим, као извођачем радова, закључило Уговор о извођењу радова ЕС Д009С од 06.03.2017. године. Надзор је поверен фирми Масе group од стране туженог. Између тужиоца и туженог уговорена је вредност радова од 3.545.639,86 евра, с тим да се тужени обавезао да ће изведене радове платити тужиоцу путем испостављених месечних ситуација према степену готовости истих, а који се утврђују према одобреним ситуацијама извођача од стране надзорног органа. Уговорено је да ће подизвођач извести радове у потпуности у складу са свим техничким, квалитативним и квантитативним захтевима из Основног уговора са свим пратећим прилозима. Привремену и окончану ситуацију подизвођач је у обавези да достави до 01. у месецу за претходни месец у електронској форми, а након добијања потврде о степену готовости радова и у штампаној форми. Уговорено је да ће извођач подизвођачу уплатити износе доспеле на плаћање најкасније два радна дана по уплати доспелих средстава од стране инвеститора на рачун извођача и по курсу по којем су средства уплаћена на рачун извођача. Од стране тужиоца туженом је испостављено укупно 9 привремених ситуација, а 9. привремена ситуација издата је дана 28.06.2019. године и гласи на износ од 59.700.180,25 динара. Као вредност уговорених радова наведен је износ од 3.545.639,86 евра, као депозит је наведено 10%, отплата аванса 10%, и за уплату 506.322,75 евра по средњем курсу НБС од 117,9121. Привремена ситуација је потписана и оверена печатом од стране одговорног извођача радова, стручног надзора, извођача и инвеститора. Иста је примљена од стране туженог дана 11.07.2019 године и заведена је под бројем 385. Првостепени суд је утврдио да су изведени радови тужиоца, као подизвођача, увећани за 5% у 26.-ој привременој ситуацији туженог, као извођача радова, према инвеститору, за обрачунски период 01.05.2019.-30.05.2019. године, на 2.046.516,17 евра, а коју су потписала и оверила одговорна лица обе уговорне стране, тужени и инвеститор, и стручни надзор, где је датум промета наведене привремене ситуације 28.06.2019. године. Према одредби члана 14 Посебних услова уговора између инвеститора и туженог, датум овере од стране стручног надзора сматра се датумом трансакције и на тај датум примењује се средњи курс НБС за израчунавање вредности завршених радова у домаћој валути. Увидом у Обавештење

ГТЦ (инвеститора) о умањењу плаћања по 26. Привременој ситуацији Рачун 354, суд је утврдио да се у истом наводи да су инвеститор, стручни надзор и инжењер утврдили да део Привремене ситуације бр. 26-Рачун 354 од 28.06.2019. године за радове извршене у периоду од 01.05-31.05.2019. године није доспео за плаћање из разлога што изведени радови који су наведени у пратећој документацији у мају месецу 2019. године од стране номинованог подизвођача ARHI.PRO ДОО Београд, овде тужиоца, нису изведени у складу са Уговором, па је плаћање умањено за износ од 47.164.840,00 динара, који представља противвредност од 400.000,00 евра по средњем курсу НБС на дан 28.06.2019. године, те да вредност испостављене оверене 26. ситуације за наплату износи након умањења 1.646.516,16 евра. Тужени је потом 25.07.2019. године упутио допис тужиоцу, који је тужилац примио 26.07.2019. године, у коме га обавештава да је грешком оверио 9. привремену ситуацију (рачун бр. 140/19 од 28.06.2019. године) и тражи да се она сторнира из разлога неслагања процента извршења, а да се нова ситуација са исправним процентима које ће усагласити са примедбама надзора испостави у јулу, када ће бити и оверена. Тужилац је на допис одговорио тако да наводе сматра неоснованим и неприхватљивим, те да уколико постоји одступање или евентуална грешка, исту је могуће отклонити кроз наредну ситуацију или Окончану ситуацију. Потом је дописима од 30.07.2019. године, од 02.08.2019. године и од 12.08.2019. године, позвао туженог на плаћање по испостављеној 9. привременој ситуацији неспорног износа од 357.672,17 евра. Утврђене су чињенице о преписци странака о спремности на књижна одобрења у циљу корекције 9. ситуације. Из налаза вештака грађевинске струке утврђено је да је обрачун изведених радова по 9. привременој ситуацији унет, и то увећан за износ од 5% у 26. привремену ситуацију коју је тужени, као извођача радова издао за исти обрачунски период инвеститору. Из налаза вештака првостепени суд је утврдио да је тужилац у периоду од 01.05.2019. до 31.05.2019. године извео радове на предметном објекту у вредности од 448.313,84 евра, па након предвиђених умањења за износ примљеног аванса од 10% и износа депозита од 10%, преостаје за уплату износ од 358.651,08 евра, што у динарској противвредности представља износ од 42.289.300,89 динара. Првостепени суд је утврдио да тужбени захтев гласи на износ од 42.173.804,75 динара што представља износ од 357.672,17 евра по обрачунатом курсу из 9. привремене ситуације тужиоца, као подизвођача и 26. привремене ситуације туженог, као извођача. Инвеститор је обавестио тужиоца да је измирио све доспеле уговорене обавезе према туженом. Првостепени суд је утврдио да је инвеститор туженом, као главном извођачу, платио радове изведене по 26. привременој ситуацији у целини и то уплатом износа од 162.890.160,02 динара на рачун туженог и износа од 31.137.445,91 динара асигнацијом, оба од 25.07.2019. године, као и износа од 47.013.880,00 динара дана 27.09.2019. године (који је претходно био споран), који је уплаћен на текући рачун туженог у целости од стране инвеститора.

Првостепени суд је закључио да су наводи туженог о недостацима изведених радова од стране овде тужиоца неосновани, јер је исте тужилац извео у целости као своју обавезу из Уговора, у периоду почев од 01.05.2019. до 31.05.2019. године, и плаћени су у целости од стране инвеститора туженом, као главном извођачу, а посебно имајући у виду да је инвеститор износ који је првобитно спорио платио накнадно, да је 9. привремена ситуација потписана од стране одговорног извођача радова, извођача радова, стручног надзора и инвеститора. С обзиром на таква плаћања, првостепени суд

је закључио да је тужени требало да плати тужиоцу по 9. привременој ситуацији, сагласно Уговору о извођењу радова бр.814 од 17.08.2018. године дана 29.07.2019. године, или најкасније 01.10.2019. године динарску противвредност износа од 358.651,08 евра од 42.263.909,51 динар, од којих датуме је одредио обавезу туженог да тужиоцу исплати законске затезне камате. Позивом на одредбе члана 614. ЗОО, образлаже да обавештење о недостацима мора да буде конкретно, тако да из њега јасно произилази у чему се састоје недостаци. Тужени је, према закључку првостепеног суда, и у току овог поступка изнео непрецизне и паушалне наводе да тужилац није извео све уговором уступљене радове, те да је неке извео неквалитетно. На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 632, 641, 614., 262., 277. и 324. Закона о облигационим односима и у складу са одредбом члана 14. Посебних услова уговора усвојио тужбени захтев за исплату главног дуга и делимично за исплату затезне камате.

Привредни апелациони суд прихвата закључке првостепеног суда и налази да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјално право. Образлаже да нису доказани наводи туженог да су радови које је извео тужилац имали недостатке и да због тога утужени износ није плаћен тужиоцу. Истиче да у смислу одредбе члана 614. Закона о облигационим односима примедбе на квалитет радова нису стављене благовремено, а обавештење наручиоца радова о нађеним недостацима било у квалитету, било у количини изведених радова или употребљеног материјала је основни услов да би наручилац могао да оствари своје право према извођачу радова по основу његове одговорности за недостатке, што тужени није доказао, а привремена ситуација је потписана и оверена од стране надзора и туженог. Не прихвата за основане наводе туженог да су парничне странке уредиле међусобне односе применом FIDIC услова уговарања, јер је њихов однос самосталан правни однос, на основу уговора којим је у члану 21. уговорена да ће се за све што није регулисано тим уговором примењивати одредбе Закона о облигационим односима. Сматра ирелевантном околност да тужилац није обезбедио банкарску гаранцију с обзиром да је 9. привремена ситуација оверена од уговорних страна. Из наведених разлога другостепени суд сматра да је правилна одлука којом је усвојен тужбени захтев и тужени обавезан на исплату новчаног износа као у изреци првостепене пресуде.

У ревизији, тужени истиче да су недостаци радова наведени у Одштетном захтеву инвеститора број 1 од 23.07.2019.г. (Claim No 1 GTC od 23.07.2019.g.). Израз (појам) „недостаци радова“ обухвата квалитет и количину изведених радова, квалитет уграђених материјала и материјале на градилишту који још увек нису трајно уграђени, а које инвеститор има право да призна. Због тога што не располаже другим исправама као доказима којима се утврђују чињенице о недостацима радова и умањењу плаћања 26. ПС, тужени је предложио извођење доказа саслушањем законског заступника инвеститора, те сведока-представника надзора, дакле трећих лица, ради утврђења чињеница које се односе на недостатке, а које су баш они непосредно утврдили, као и умањења 26. ПС. Првостепени суд је пропустио да утврди да ли се ради о недостацима који се могу открити обичним прегледом или се ради о скривеним недостацима, те следом тога да утврди и оцени благовременост обавештења о недостацима инвеститора (дакле трећег лица) од 25.07.2019, и даље туженог. Судови нису утврђивали да ли је

инвеститор испунио обавезу према туженом, као извођачу, а која се односи на плаћање цене изведених радова, када је ту обавезу испунио, на који начин је ту обавезу испунио, а имајући у виду чињеницу да је инвеститор приликом плаћања 26. Привремене ситуације дописом (дакле писаном исправом) од 25.07.2019.г. њега (туженика) изричито обавестио да њену вредност (износ за плаћање) умањује и то за вредност радова које је извео овде тужилац. Предаја (примопредаја) радова је уређена чланом 9 закљученог уговора, о чему уговорне стране сачињавају записник. Парничне странке нису сачиниле записник о предаји изведених радова, од којег тече рок за обавештавање о недостацима, без обзира на њихову врсту (карактер). Тужени је као жалбени навод навео да су тужилац и он уговором који су они закључили и чије одредбе њих обавезују, међусобне односе уредили применом FIDIC услова уговарања, као саставним делом тог уговора, а да се одредбе Закона о облигационим односима и других подзаконских аката, примењују само на оне њихове односе које оне нису уредиле (регулисале) тим уговором (тачка-члан 21 закљученог уговора). Сачињавање (издавање) привремених ситуација јесте уређено (регулисано) одредбама тачака (чланова) 11. 12. и 13. уговора који су закључиле овде парничне странке, применом FIDIC-ових услова уговарања; плаћање доспелих потраживања јесте уређено (регулисано) одредбом тачке (члана) 14 уговора који су закључиле овде парничне странке, применом FIDIC-ових услова уговарања. Одредбом клаузуле-члана 14.6 Посебних правила уређено је да: "Ниједан износ неће бити оверен или плаћен док Послодавац не добије и не одобри гаранцију за добро извршење посла". Тужени је доказао да је сва претходно доспела потраживања тужиоца плаћао у роковима који су били "покривени" банкарском гаранцијом за добро извршење посла. Тужени је приложио у списе предмета доказ којим се утврђује чињеница да је Гаранција банке за добро извршење посла важила до 15.07.2019. године. Гаранција банке за добро извршење посла није постојала на дан 25.07.2019.г. дакле, на дан делимичног испуњења (плаћања) обавезе инвеститора по основу 26. Привремене ситуације туженог. Тужени је даље навео да је другостепени суд пропустио да оцени и жалбени навод који се односи на примену одредбе члана (клаузуле) 4.2 Посебних услова, као саставног дела уговора који су закључиле овде парничне странке, а којом је изричито прописано да: "Све док Послодавац не прими и одобри гаранцију за добро извршење посла, Послодавац ће имати право да задржи износе који се Извођачу из уговора плаћају у износу који Послодавац жели." У вези са овом одредбом, тужени наводи да тужилац њему никада није предао банкарску гаранцију за добро извршење посла са роком важности и после 15.07.2019.г. Тужени је ради отклањања недостатака, о којима је њега обавестио инвеститор, ангажовао друге извођаче, о чему је као доказ приложио у списе предмета закључене уговоре са њима. Неке радове отклањања недостатака је он сам изводио. Тужени је достављањем доказа (закључени уговори), којима се утврђује да су дуга лица ангажована као извођачи, ради отклањања недостатака на изведеним радовима, а све при чињеници да је инвеститор и дописом од 16.09.2019.г., који је у списима предмета, обавестио туженог да недостаци због којих је умањено плаћање још увек нису отклоњени, доказао да тужилац није извео радове којима се отклањају недостаци.

Ревизијски суд оцењује наводе ревизије на следећи начин. Неосновано се тужени позива на Одштетни захтев инвеститора број 1 од 23.07.2019. године, односно допис од 25.07.2019. године који је тужени упутио тужиоцу, као разлог неплаћања

потраживања тужиоца по 9. привременој ситуацији. Нижестепени судови су се приликом одлучивања правилно позвали на одредбу члана 614. став 1. Закона о облигационим односима, којом је прописано да је наручилац дужан прегледати извршено дело чим је то по редовном току ствари могуће и о нађеним недостацима без одлагања обавестити посленика. Тужени је одбио да изврши исплату, позивом на недостатке у изведеним радовима. Међутим, без обзира на указивања инвеститора, који је одбио да плати део радова фактурисаних кроз 26. привремену ситуацију коју је испоставио тужени као главни извођач (а у којој су обухваћени радови из спорне 9. привремене ситуације), тужени је био у обавези да о недостацима обавести тужиоца благовремено, одређено и образложено. Тужени се у допису тужиоцу позива на допис инвеститора у којем се наводи да радови „нису изведени у складу са Уговором, (одобрени материјали на/изван градилишта, недовршени радови, изостављени радови, некавалитетно изведени радови)“. Одредбом члана 614. став 1. Закона о облигационим односима, наручилац је дужан прегледати извршено дело чим је то по редовном току ствари могуће и о нађеним недостацима без одлагања обавестити посленика. Ове одредбе примењују се по одредби члана 641. Закона о облигационим односима. Према цитираној одредби, наручилац посленика треба да обавести о нађеним недостацима, што значи да приговор мора бити одређен, тако да се из њега јасно види о каквим недостацима се ради. Да је то тако, произилази и из одредбе члана 618. Закона о облигационим односима, према којој наручилац који је уредно обавестио посленика да извршени рад има неки недостатак, може захтевати од њега да недостатак уклони и за то му одредити премерен рок. Примедбе на начин како их је тужени саопштио дописом тужиоцу, су уопштеног карактера и не задовољавају критеријум одређености (нити одредивости), јер се из оваквог обавештења не може утврдити на којим позицијама радови нису изведени у складу са уговором, у чему се недостаци састоје и да ли тужилац има обавезу да исте отклони у смислу одредбе члана 620. Закона о облигационим односима. Све то је морало бити наведено у обавештењу туженог, јер од тога зависе и његова права у смислу одредбе члана 620. став 3. Закона о облигационим односима. Другачије речено, ово обавештење се јавља као претходни акт у поступку остваривања права судским путем (члан 616. ЗОО). Са тим у вези, код правилно утврђене чињенице да тужени тужиоцу није приговорио одређено на недостатке у радовима, није од значаја ревизијски навод да током поступка није утврђивано да ли се радило о видљивим или скривеним недостацима. Осим тога, уколико је инвеститор већ указао на недостатке и умањио плаћање по 26. привременој ситуацији, јасно је да су недостаци уочени, било да се радило о видљивим недостацима, или скривеним који су се показали до тренутка вршења надзора и преиспитивања фактурисаних радова по 26. привременој ситуацији. Оно што у обавештењу туженог упућеног тужиоцу недостаје, јесте опис недостатака у квалитативном и квантитативном смислу, што је све могло бити познато да је тужени од инвеститора тражио конкретно образложење у чему се недостаци састоје или на основу свог надзора над радовима које је изводио тужилац, будући да је у односу са тужиоцем, тужени поступао у својству наручиоца радова. Како ништа од наведеног није констатовано у обавештењу о недостацима, Врховни суд је становишта да се тужени не може користити правом на снижење, или одбијање накнаде. ОвOME треба додати и то, да се ревидент неосновано позива на доказне предлоге на околност постојања недостатака у радовима тужиоца, код чињенице да није доказао одређен и конкретан приговор на недостатке, како је напред образложено,

нити у самој ревизији тужени истиче одређене приговоре на недостатке радова тужиоца обухваћене 9. Привременом ситуацијом.

Такође, неосновано се тужени позива на примену FIDIC услова уговарања, као материјалноправни основ за одбијање исплате утуженог потраживање. Према садржини уговора закљученог између парничних странака, тужилац је изјавио да ће радове извести у складу са свим техничким, квалитативним и квантитативним захтевима из Основног уговора (између инвеститора и главног извођача) са свим пратећим прилозима. Ово, међутим, не искључује ни на који начин обавезу туженог да одређено и благовремено приговори на недостатке, у техничком, квалитативном и квантитативном смислу, у радовима за које је тужилац испоставио, а тужени потписао предметну привремену ситуацију, као основни услов за одбијање тужбеног захтева по овом основу, како је то напред образложено. Надаље, током поступка је утврђено да гаранција банке за добро извршење посла, коју је требало да обезбеди тужилац, није постојала на дан 25.07.2019. године (на дан делимичног плаћања обавезе инвеститора по основу 26. Привремене ситуације туженог), али то није био разлог због којег је тужени одбио да исплати макар неспорни део обавезе према тужиоцу. Тужени се за време трајања уговорног односа није позивао на одредбу члана 14.6 Посебних правила. Свакако, у ситуацији када према утврђеном чињеничном стању тужени није приговорио на радове по привременој ситуацији, беспредметно је плаћање условљавати банкарском гаранцијом за добро извршење посла.

Према наводима одговора на тужбу, тужилац је након испостављања 9. Привремене ситуације престао да изводи радове на том објекту. Окончана ситуација за радове тужиоца није сачињена. Код таквог стања ствари према коме је привремена ситуација потписана од обе странке у парници, а инвеститор платио туженом у целости по привременој ситуацији коју је тужени испоставио, која обухвата и спорне радове тужиоца, према одредбама уговора доспели су за плаћање износи по тужбеном захтеву, протеклом два радна дана по уплати доспелих средстава од стране инвеститора на рачун туженог, како је то правилно закључио првостепени суд. Стога је неосновано истицање у ревизији да рокови за приговоре на радове нису почели тећи.

На крају, није од утицаја позивање туженог да је ради отклањања недостатака ангажовао друге извођаче, о чему је као доказ приложио у списе предмета закључене уговоре са извођачима. Образложено обавештење о недостацима на извршеном делу нужно је и у смислу остварења права на уклањање недостатака и права на накнаду штете. Наиме, онај наручилац који је уредно обавестио посленика да извршено дело има одређени недостатак, има право да од посленика захтева да овај уклони недостатак. У том случају је наручилац дужан да му одреди примерени рок, чија дужина зависи од конкретних околности, природе самог посла и нађеног недостатка. Међутим, у конкретном случају, нема чињеничног утврђења да је тужени позивао тужиоца да конкретне недостатке уклони, и то у одређеном року, због чега није од утицаја то што је тужени евентуално ангажовао друга лица на отклањању недостатака, будући да такав захтев тужиоцу није упућен у смислу одредбе члана 618. Закона о облигационим односима, па су стога ови ревизијски наводи без утицаја на правилност побијане пресуде.

Имајући у виду да је тужени од инвеститора наплатио све радове на изградњи тржног центра Ada Moll по 26. Привременој ситуацији, укључујући и радове обухваћене 9. привременом ситуацијом тужиоца, те како тужени није доказао да је тужиоцу упутио образложен приговор о недостацима на изведеним радовима, и у складу са тим права туженог као наручиоца у смислу члана 616, 618. и 621. Закона о облигационим односима, то су према оцени Врховног суда нижестепени судови правилно усвојили тужбени захтев за исплату накнаде по 9. привременој ситуацији, са законском затезном каматом од дана када је тужени, према утврђеном чињеничном стању, за исте радове наплатио од инвеститора. Одлука нижестепених судова је правилно заснована на одредбама члана 262. став 1. у вези члана 630. и 277. Закона о облигационим односима и одредбама уговора закљученог између парничних странака.

Остали разлози ревизије, којима ревидент истиче да није утврђено да ли је инвеститор испунио обавезу према туженом, као извођачу, супротни су утврђеном чињеничном стању на коме је заснована правноснажна пресуда.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић